

Zemkopības ministrija

Zemkopības ministrijas redzējums par Enerģētikas stratēģijas tvēruma elementiem

Arvīds Ozols
ZM Meža departamenta direktors

Enerģētikas forums
“Vai Latvijai ir nepieciešama ilgtspējīga, Latvijas tautsaimniecības interesēm atbilstoša enerģētikas stratēģija”

2023. gada 22. maijā, pulksten 9.30–17.00

Baltiešu zālē
Jēkaba ielā 6/8, Rīgā

Zemkopības ministrija

Zemkopības ministrijas kompetences Enerģētikas stratēģijas kontekstā

- Biogāze
- Bioenerģija
- Meža zemes pārvaldīšana
enerģētikas objektu
izvietošanai

Biogāze (kāpēc)

- Lopkopības, augkopības un pārtikas ražošanas blakusproduktu un atkritumu efektīva un videi draudzīga apsaimniekošana ir absolūti nepieciešama SEG emisiju samazināšanā;
- Biogāzes tehnoloģijas ir viens no labākajiem risinājumiem SEG emisiju samazināšanā;
- Pareiza un efektīva lauksaimniecības un pārtikas ražošanas blakusproduktu un atkritumu apsaimniekošana ļauj ne tikai samazināt SEG emisijas, bet arī kāpināt lauksaimniecības un pārtikas produktu ražošanas apjomus,
- Biogāzes ražošana no lopkopības atkritumiem un šīs biogāzes tālāka attīrīšana līdz biometānam un šī biometāna izmantošana transportā ir vienīgā tehnoloģija, kas ļauj samazināt emisijas pat ar negatīvu zīmi.

Zemkopības ministrija

Biogāze (kas ir)

1. Cieto sadzīves atkritumu uzglabāšanas poligoni – 5 stacijas;
2. Sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtas – 1 stacija;
3. Pārtikas rūpniecības notekūdeņu un ražošanas atlikumu pārstrāde – 3 stacijas;
4. Biogāzes stacijas, tostarp ar lauksaimniecības atkritumu izmantošanu – 38 stacijas.

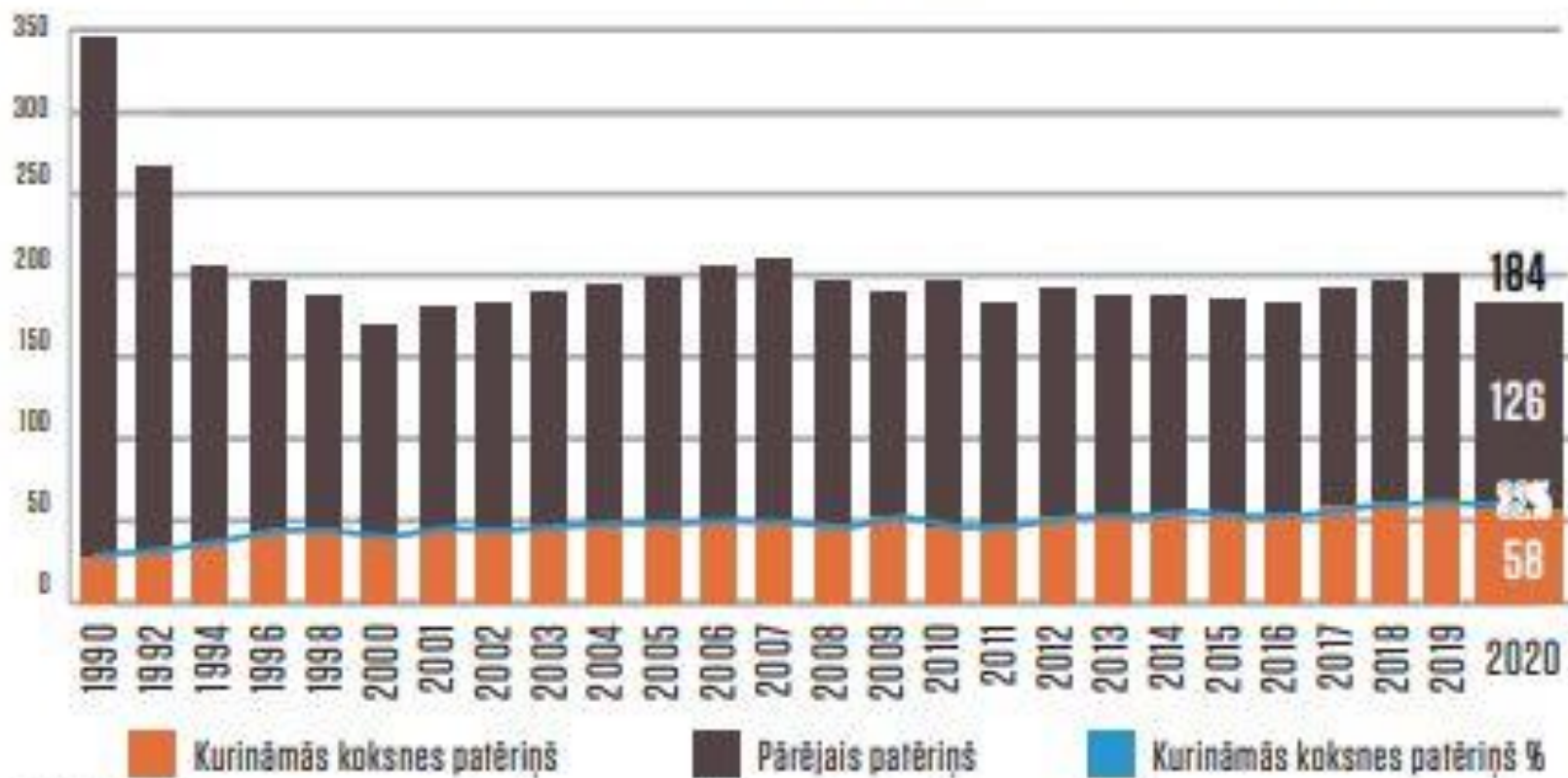
Kopējā uzstādītā elektroenerģijas ražošanas jauda šīm 46 stacijām ir 55,193 MW

Zemkopības ministrija

Bioenerģija

Kopējais energoresursu patēriņš (Tūkst. TJ)

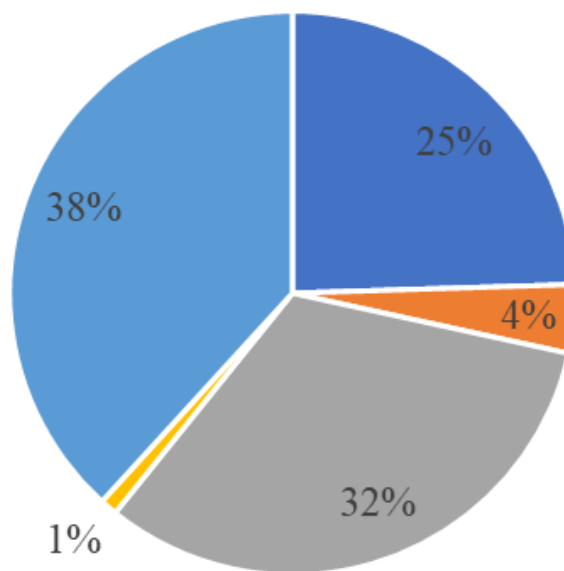
AVOTS: CSP

Zemkopības ministrija

Bioenerģija

Kurināmās koksnes veidu īpatsvars saražotajā kurināmās koksnes apjomā 2021. gadā (CSP dati, energobilance)

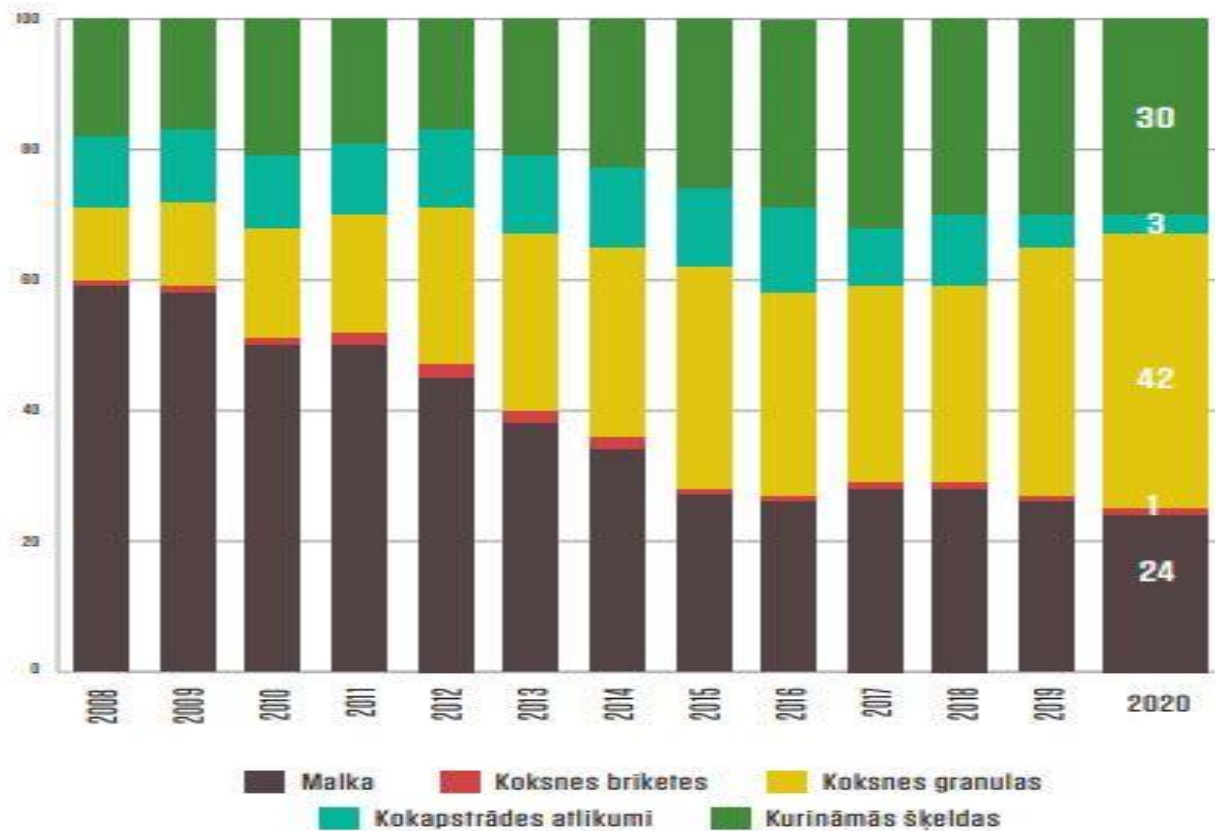
■ malka ■ koksnes atlikumi ■ kurināmā šķelda
■ koksnes briketes ■ koksnes granulas

Zemkopības ministrija

Bioenerģija

Kurināmās koksnes veidu īpatsvars saražotajā kurināmās koksnes apjomā (%)

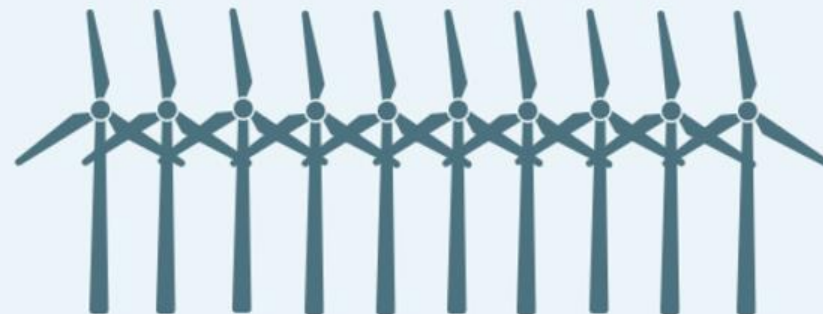
Zemkopības ministrija

Vēja enerģija

Uzstādītā jauda 2019. gadā – **78,6 MW**

Plānotā jauda 2030. gadā – **800 MW** (NEKP)

Uzstādītā jauda 2023. gadā 137.4 MW

Ministru kabineta rīkojums Nr. 46

Rīgā 2020. gada 4. februārī (prot. Nr. 4 27. §)

Par Latvijas Nacionālo enerģētikas un klimata plānu 2021.-2030. gadam

1. Apstiprināt Latvijas Nacionālo enerģētikas un klimata plānu 2021.-2030. gadam (turpmāk - plāns).

2. Noteikt Ekonomikas ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, Finanšu ministriju, Zemkopības ministriju, Satiksmes ministriju, Labklājības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Veselības ministriju, Pārresoru koordinācijas centru un Valsts kanceleju par atbildīgajām institūcijām plāna ieviešanā. Minētajām institūcijām plānā paredzētos pasākumus īstenot sadarbībā ar pašvaldībām un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju.

Zemkopības ministrija

2017. gads

**Informatīvais ziņojums
par vēja elektrostaciju parka projektēšanas un būvniecības ieceri
Ventspils novadā**

Zemkopības ministrija

Vēja parku iniciatīvas turpina pieteikt

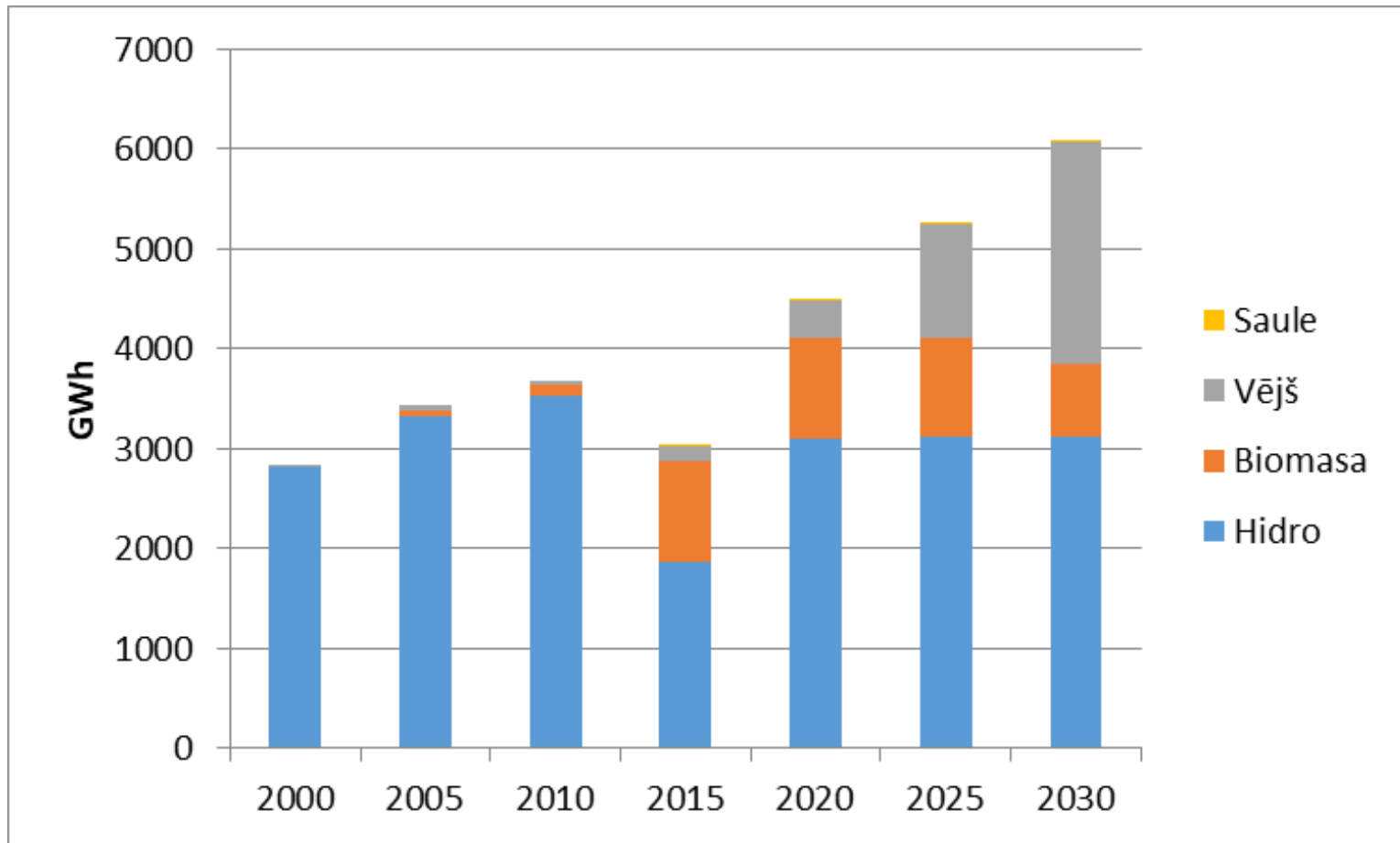
- Uz valsts meža zemes
- Daļēji uz valsts meža zemes
- Ar pārkari uz valsts meža zemes
- Atbalsta infrastruktūru, kas skar valsts meža zemi

Zemkopības ministrija

4 FEB 2020 stājas spēkā NEKP

NEKP paredz sekojošu enerģijas veidu sadalījumu

Zemkopības ministrija

NEKP neparedz

- Latvijas energosistēmas atslēgšanas no BREL situāciju
- Energoneatkarības risinājumus pēc 24 FEB 2022
- Jaunos mērķus 2030
- Rīcību ar pārvades tīkla attīstību un nosacījumus atbilstoši energoportfeļu kapacitātei (Saule 11%, Vējs 40%)
- Transporta un siltumapgādes dekarbonizācijas mērķu apjomus 2050

Zemkopības ministrija

Kas nepieciešams vēja parku attīstībai publiskās zemēs

1. Stratēģiskie mērķi 2050. gadam, t.sk. par valsts lomu
2. MK not. 350 regulējums par
 - vēju parku izsolēm,
 - apbūves tiesības maksu,
 - u.c. tehniski jautājumi,
 - papildus speciālais regulējums par stratēģiski nozīmīga vēja parka būvniecību

Zemkopības ministrija

Cik daudz zemes ir pieejams?

Vēja parku projektēšana un būvniecība **NAV VEICAMA:**

Nacionālas nozīmes projektu (Rail Baltica, armijas poligoni u.c.) rezervētajās teritorijās (neattiecas uz potenciālajiem nacionālo interešu objektiem enerģētikā)

Zemēs, kur VES būvniecību ierobežo normatīvie akti, kā arī tiem papildus LVM noteiktajās teritorijas dabas daudzveidības saglabāšanai un iedzīvotāju rekreācijai

Teritorijās, kuru esošais vai plānotais zemes izmantošanas veids nav savietojams ar vēja parku izveidi vai kavē zemes izmantošanu – stādaudzētavas, rekreācijas pakalpojumu teritorijas, zemes dziļu ieguve u.c.

**= pieejamās platības ~
472 000 ha**

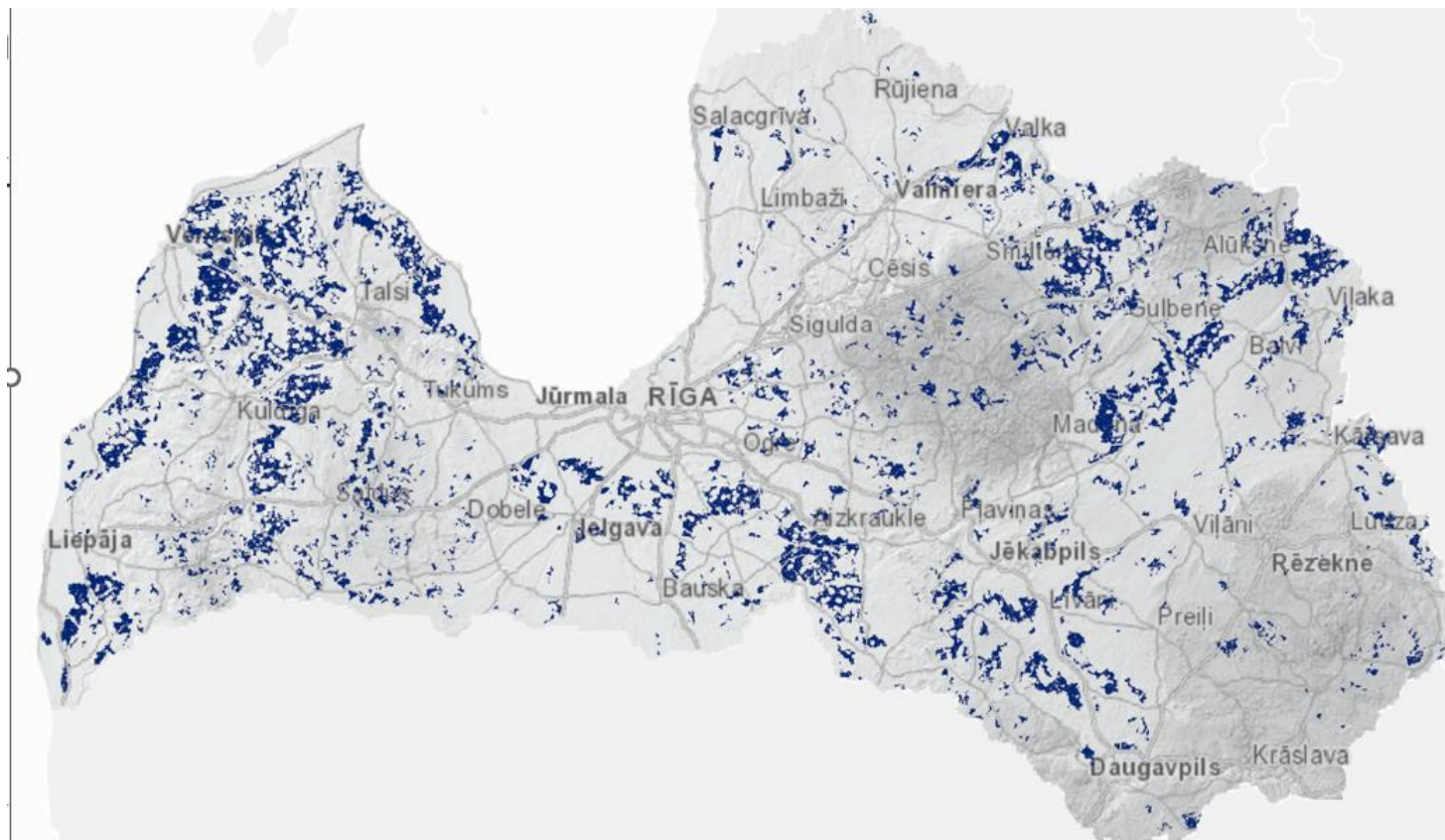

Zemkopības ministrija

Cik daudz zemes ir pieejams?

Pēc sākotnējās analīzes ir ap 477 000 ha – izpētei piemērotās platības

Zemkopības ministrija

Secinājumi

- Enerģētika ir plaša joma, kas sastāv no daudziem elementiem ar atšķirīgu dinamiku laikā
- Enerģētikas procesi ir saistīti ar daudzām citām jomām ar atšķirīgiem mērķiem

Lai visus šos mozaikas elementus saliktu kopā vienā harmoniskā attēlā ir vajadzīga Enerģētikas stratēģija

Zemkopības ministrija

Paldies par uzmanību!

Jautājumi